

Deres ref:
Vår ref: 2023/27016
Dato: 21.04.2023
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING

- UTKAST TIL FORSKRIFT OM ENDRING AV DYREIMPORTFORSKRIFTEN OG KORREKSJONER I MÆDI- FORSKRIFTEN

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Enkelte bestemmelser i dyreimportforskriften endres ved at:

- Virkeområdet for akvatiske dyr presiseres.
- Anvendelsesområdet for bruk av nasjonale tiltak mot sykdommer hos akvatiske dyr presiseres.
- Fiskehelsepersonell i tredjeland kan, på samme vilkår som innenfor EØS, utføre veterinære oppgaver.
- Det gis lettelse i importkravene for bestemte akvatiske produkter forbundet med lavere dyrehelserisiko.
- Det gis lettelse i importkravene ved ikke-kommersiell import av hund, katt og ilder.
- Det presiseres at oppsamlingssentraler i tredjeland som eksporterer hund, katt og ilder til EØS må godkjennes.
- Visse dyrehelsekrav og definisjoner som brukes ifm. import av levende dyr og avlsmateriale justeres og presiseres slik at de samsvarer med tilsvarende bestemmelser i EØS.
- Det gis lettelse i importkravene for bestemte animalske produkter forbundet med lavere dyrehelserisiko.
- Nasjonale bestemmelser om import av hundesæd settes inn i forskriften.

I forskrift om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone) gjøres nødvendige korrigeringer av henvisninger og begreper.

Høringsfrist: **5. juni 2023**

Bakgrunn for forslaget

Romertall I av forslaget dreier seg om endringer av dyreimportforskriften.

Endring av § 3

Denne gjennomføringsparagrafen endres ved å gjennomføre forordning (EU) 2023/119 som er en endring av forordning (EU) 2020/692.

Dyreimportforskriften er en del av AHL-forskriftene som gjennomfører EUs nye dyrehelseregulering (AHL-pakken) til norsk rett. For mer informasjon om det nye dyrehelseregulering, se vår hjemmeside:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/nytt_dyrehelseregulering_2021/

Endringene angår mindre justeringer av importbestemmelsene om akvatiske dyr, kjæledyr (hund, katt og ilder), fjørfe, fugler i fangenskap og hov- og klauvdyr, samt animalske produkter og avlsmateriale.

Gjennom EØS-avtalen forplikter Norge seg til å gjennomføre AHL og underliggende forordninger, samt endringer av disse til norsk rett. Forordninger skal gjennomføres ordrett for å sikre lik gjennomføring i EØS. Det er derfor ikke mulig å påvirke det materielle innholdet i endringsforordningene i denne høringen. Norske innspill har blitt gitt i forbindelse med utarbeidelsen av forordningen, i avholdte arbeids- og ekspertgruppemøter i regi av EU-kommisjonen. Høringen gjennomføres i hovedsak for å informere brukerne om innholdet i endringsforordningen, samt å vise hvordan forordningen juridisk og teknisk er foreslått gjennomført.

Endringsforordningen følger vedlagt høringsbrevet. Denne er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag. Dersom forskriftsutkastets bestemmelser eller vår omtale av forordningen ikke synes å samsvare med dette regelverket, ønsker vi at høringsinstansene påpeker dette.

Nytt kapittel III om utfyllende nasjonale bestemmelser om import av hundesæd

Import av hundesæd fra tredjeland til Norge er ikke regulert av harmonisert regelverk. Dette reguleres derfor av nasjonale bestemmelser som i dag er å finne i forskrift 14. juli 2004 nr. 1123 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel av hundesæd til Norge.

Bestemmelsene i denne forskriften foreslås flyttet og videreført i dette kapittelet for å samle alle importbestemmelsene innenfor dyrehelse i dyreimportforskriften.

Romertall II opphever forskrift 14. juli 2004 nr. 1123 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel av hundesæd til Norge da bestemmelsene foreslås innlemmet i dyreimportforskriften.

Romertall III av forslaget foretar mindre korrigeringer av henvisninger og begreper i forskrift 13. september 2019 nr. 1122 om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone).

Innholdet i forskriftsutkastet

Endringer av dyreimportforskriften – romertall I

Gjennomføring av endringsforordning

Endringene angår § 3 som gjennomfører forordning (EU) 2020/692, og alle endringsforordninger til denne. Endringsforordningen som gjennomføres i denne høringen er forordning (EU) 2023/119. De konkrete endringene beskrives i avsnittene nedenfor.

Import av akvatiske dyr og produkter

Det tydeliggjøres hvilke akvatiske dyr og produkter, som ikke er omfattet av virkeområdet til forordning (EU) 2020/692. Vilde akvatiske dyr og deres produkter, som landes fra fiskefartøyer, og som går direkte til humant konsum, er ikke omfattet av virkeområdet. I tillegg omfattes heller ikke produkter fra slaktede akvatiske dyr, som ikke skal bearbeides videre i EØS.

Det presiseres at godkjente nasjonale tiltak mot ikke listeførte sykdommer hos akvatiske dyr, iht. artikkel 226(3) av forordning (EU) 2016/429, også gjelder for listeførte sykdommer kategorisert som kun kategori E. I tillegg presiseres det at fiskehelsepersonell i tredjeland kan utføre bestemte veterinære oppgaver, som tilsvarende fiskehelsepersonell i EØS. Dette innebærer at fiskehelsepersonell i tredjeland kan gjennomføre kliniske inspeksjoner av akvatiske dyr i forbindelse med eksport, forutsatt at deres nasjonale myndighet har gitt tillatelse til dette i sin lovgiving.

Det åpnes for at levende akvatiske dyr, som er pakket og merket for direkte humant konsum iht. bestemmelsene i forordning (EU) nr. 853/2004, kan mellomlagres under transport mellom opprinnelsesstedet og destinasjonen i EØS. Samtidig unntas slike forsendelser, som transporteres sjøveien, fra kravet om erklæring fra skipsfører. Disse endringen begrunnes med lavere dyrehelserisiko for slike forsendelser.

Import av hunder, katter og ilder

Bestemmelsen om desinfeksjon av kjøretøy etter transport av hund, katt og ilder spesifiseres, slik at dette ikke gjøres obligatorisk ved ikke-kommersiell import. Likeledes fjernes kravet om at mottakssted må være et anlegg ved ikke-kommersiell import av hund, katt og ilder.

Det spesifiseres at dersom oppsamlingsentraler eksporterer hunder, katter og ildere til EØS, må de godkjennes av myndighetene tilsvarende slike oppsamlingsentraler i EØS-land.

Tidsintervallet for behandling mot infeksjon med dvergbendelorm (*Echinococcus multilocularis*) på 48 til 24 timer beholdes, men det spesifiseres at dette intervallet gjelder før avsendelse tredjelandet, ikke før ankomst EØS-land.

Import av hov- og klauvdyr

Det åpnes for at hov- og klauvdyr kan merkes med et fysisk merke, som ikke er i tråd med ISO Standard 3166, dersom det søkes om dette hos myndighetene i EØS-landet som mottar forsendelsen.

Det legges til en definisjon av vektorbeskyttet anlegg, som er i tråd med øvrig dyrehelseregulering og standarder fra Verdens dyrehelseorganisasjon (WOAH), da begrepet benyttes i importkrav om afrikansk hestepest og venezuelansk virusencephalomyelitt.

Etter utbrudd med surra, snive eller smittsom hesteanemi hos hest, åpnes det for at forflytningsrestriksjonene kan oppheves 30 dager etter at siste mottagelige dyr på anlegget er avlivet eller slaktet, samt at anlegget er vasket og desinfisert. Dette forutsetter at det ikke oppstår nye sykdomstilfeller på anlegget.

Særskilte krav om oppholdstid i anlegget knyttet til ovin epididymitt (*Brucella ovis*) ved import av sau, justeres slik at de stemmer overens med tilsvarende krav om oppholdstid i EØS.

Import av fjørfe og fugler i fangenskap

Tidsperioden som kreves for å gjenoppnå sykdomsfri status for høypatogen fugleinfluenza hos fjørfe endres til 3 måneder etter at bekjempelsestiltak ifm. et utbrudd er gjennomført og avsluttet. Dette vil være i overensstemmelse med tilsvarende periode i EØS-land.

Det åpnes for at levende fjørfe fra tredjeland, som skal sendes direkte til slakteri, kan transporteres gjennom en restriksjonssone på gitte vilkår, for å unngå dyrevelferdsmessige utfordringer ved lange omveier.

Dersom fugler i fangenskap avvises ved tredjelandseksport tillates retur til opprinnelsesland i EØS på tilsvarende vilkår som ved slik retur av fjørfe. Forutsetningen er at tredjelandet er listeført for innførsel til Unionen for den arten og kategoriene av dyr som sendes tilbake.

Det åpnes for at fugler i fangenskap kan merkes med et fysisk merke som ikke er i tråd med ISO Standard 3166, dersom det søkes om dette hos myndighetene i EØS-landet som mottar forsendelsen.

Import av avlsmateriale

Definisjonen av «embryo oppsamlingsgruppe» endres, slik at disse også omfatter grupper som kun samler opp og håndterer ubefruktede egg.

Det gis unntak fra det generelle vaksinasjonsforbudet av donordyr mot munn- og klauvsjuka i spesielle tilfeller, i tråd med standarder og vilkår gitt av WOAH.

Videre gis det lettelse i kravene om import av avlsmateriale fra visse dyr til avgrensede anlegg, da risikoen for spredning av sykdom fra slike anlegg er mindre.

Import animalske produkter

Dato knyttet til visse importkrav for kjøttprodukter endres fra avsenderdato til slaktedato for bedre å avspeile dyrehelserisikoen ved opprinnelsesanlegget for det ferske kjøttet disse produktene er framstilt av.

Det åpnes for at melkeprodukter, som ikke skal underlegges risikoreduserende behandling, kan produseres av andre melkeprodukter enn rå melk, da dyrehelserisikoen er tilsvarende.

Videre åpnes det for å bruke melkeprodukter fra EØS-land, eller behandlede melkeprodukter fra tredjeland med tillatelse til import av rå melk, for produksjon av lagringsstabile sammensatte produkter. Det tydeliggjøres også hvilke importkrav som gjelder for lagringsstabile sammensatte produkter som inneholder melkeprodukter eller eggprodukter.

Innlemmelse av utfyllende nasjonale bestemmelser om import av hundesæd

Det foreslås å innlemme de utfyllende nasjonale bestemmelsene om import av hundesæd fra forskrift 14. juli 2004 nr. 1123 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel av hundesæd til Norge nærmest uforandret til et nytt kapittel III og ett nytt vedlegg av dyreimportforskriften.

Hensikten med flyttingen av disse bestemmelsene er å samle alle importbestemmelsene om dyrehelse i dyreimportforskriften og unngå å ha frittstående enkeltforskrifter som også inneholder importvilkår på dyrehelseområdet.

Det finnes ikke harmoniserte EU-bestemmelser om import av avlsmateriale fra hund og katt fra tredjeland til EØS. Vi har derfor anledning til å regulere dette gjennom utfyllende nasjonale bestemmelser. Foreløpig ser vi kun behov for å regulere import av hundesæd. Den eneste føringen EØS-bestemmelsene gir om slik regulering er at bestemmelsene skal være minst like strenge som tilsvarende bestemmelser for flytting av hundesæd mellom EØS-land.

Flytting av hundesæd mellom EØS-land reguleres i dyrehelseforskriftens § 3, jf. forordning (EU) 2016/429 artiklene 157, 158, 164 og 165. En gjennomgang av disse bestemmelsene viser at våre nasjonale bestemmelser om import av hundesæd er minst like strenge. Utfyllende bestemmelser om flytting av hundesæd mellom EØS-land i avlsmaterialeforskriftens § 2, jf. forordning (EU) 2020/686, fjernes fra denne ved gjennomføring av en kommende endringsforordning, SANTE 7338/2021, se høring om endring av avlsmaterialeforskriften på Mattilsynet nettsider.

De nasjonale bestemmelsene om import av hundesæd foreslås flyttet med kun mindre språklige endringer og korleksjon av en henvisning. Det dreier seg om korrigerings av henvisningen i forskriftens § 9 tredje ledd bokstav d (§ 7 i tidligere forskrift). Bestemmelsen viser til midlertidig lov om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder. Denne er opphevet og bestemmelsen er flyttet til § 1 av forskrift 20. august 2004 nr. 1204 om hunder. Henvisningen korrigeres ved å vise til denne plasseringen.

Oppheving av forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel av hundesæd

Forskriften foreslås opphevet da de nasjonale bestemmelsene i forskriften i sin helhet foreslås flyttet til dyreimportforskriften.

Korrigerings av forskrift om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone)

De foreslåtte endringene har til hensikt å korrigere henvisninger til bestemmelser som er flyttet til landdyrforflytningsforskriften. Dette gjelder bestemmelser om:

- Hjemmel for tillatelse til flytting av hundedyr av sau (§ 5 andre ledd bokstav d og § 6 andre ledd bokstav e)
- Antall dyr som skal prøvetas ved undersøkelse av antistoffer mot lentivirus (§ 8 tredje ledd)

Det presiseres også i § 8 femte ledd av forskriften at kopi av dokumentasjon på testresultater skal oppbevares i mottakerbesetningen i 10 år og legges fram når Mattilsynet ber om det i samsvar med bestemmelser om oppbevaring av journaler i landdyrsporbarhetsforskriftens § 16 første ledd.

Begrepet «besetning» i §§ 4-8 endres til «anlegg», slik at dette samsvarer med begrepsbruken i nytt dyrehelseregelverk. Begrepet «dyr» i §§ 2-8 endres til «sau» da dette samsvarer med forskriftens formål og tydeliggjør forskriftens bestemmelser.

Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder

Dyreimportforskriften gir utfyllende bestemmelser til dyrehelseforskriften hvor de generelle kravene for import av dyr og animalske produkter er gitt. I tillegg vil forskriften grense til kontrollforskriften med utfyllende forskrifter som blant annet gir bestemmelser om veterinær grensekontroll ved import fra tredjeland, samt mathelsesertifikatforskriften, landdyrhelsesertifikatforskriften og akvakulturhelsesertifikatforskriften.

Forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel av hundesæd til Norge grenser til det samme regelverket som dyreimportforskriften. Forskriften omhandler kun import av hundesæd til Norge fra tredjeland som ikke reguleres av dyreimportforskriften.

Forskrift om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone) er en utfyllende forskrift til dyrehelseforskriften. Den grenser i tillegg til landdyrforflytningsforskriften og landdyrsporbarhetsforskriften.

Oppbygning av dyreimportforskriften

Dyreimportforskriften gjennomfører forordninger. Forordningsformen velges av EU i tilfeller når man har behov for at regelverket skal gjelde likelydende i hele EØS-området. Forordningene gjelder direkte i alle EUs medlemsstater, men må gjøres til del av norsk rettsorden. På grunn av behovet for likelydende regelverk stiller EØS-avtalen strenge krav til gjennomføringen, nemlig at forordningen «som sådan» gjøres til en del av avtalepartenes interne rettsorden, jf. EØS-avtalen art. 7. I Norge er «henvisningsteknikken» valgt for å ivareta dette kravet. Dette innebærer at den forskriftsteksten som vedtas, fastsetter at vedkommende forordning, i EØS-tilpasset form, skal gjelde som forskrift, uten at teksten der EØS-tilpasningene er innarbeidet, formelt vedtas som forskrift.

Denne metoden innebærer at rettigheter og plikter ikke kan leses direkte ut av forskriften. Brukere må gå til selve forordningsteksten for å finne dem. For å lette tilgjengeligheten, er forordningsteksten lagt ved høringen her. I forbindelse med kunngjøring av forskriften, vil Mattilsynet sørge for at forordningsteksten også blir å finne i tilknytning til forskriften.

Konsekvensutredning og vurdering

Gjennomføring av endringsforordning i dyreimportforskriften

Mattilsynet vurderer at endringene beskrevet ovenfor vil gi minimale administrative eller økonomiske konsekvenser for næring og forvaltning.

Når det gjelder endringene av importbestemmelsene om akvatiske dyr vurderes disse først og fremst som en tydeliggjøring, korrigerende og presisering av gjeldende bestemmelser. Et klarere beskrevet virkeområde av forordningen og anvendelsesområde av de nasjonale tiltakene bidrar til et tydeligere regelverk som blir enklere å forstå. At fiskehelsepersonell i tredjeland kan utføre veterinære oppgaver, forutsatt at dette reguleres av nasjonal lovgiving, er i tråd med tilsvarende bestemmelser i EØS. Lempingene på kravene som gjelder mellomlagring og unntak av utstedelse av skipsførererklæring for visse produkter ansees som rimelige og forholdsmessig med tanke på risiko for smittespredning med denne typen forsendelser.

Endringene av importbestemmelsene om landdyr vurderes også i første rekke å dreie seg om presisering og korrigerende av gjeldende bestemmelser. Unntaket fra krav om desinfeksjon og krav om registrering av mottaksanlegg ved ikke-kommersiell import av kjøledyr virker fornuftig.

Spesifisering av at oppsamlingsentraler, som eksporterer hunder, katter og ildere til EØS, må godkjennes er en viss innstramning av bestemmelsene som ansees som positivt. Tilpassing av dyrehelsekrav og definisjoner knyttet til vektorbeskyttelse i tredjeland til tilsvarende krav i EØS virker forholdsmessig. Det samme gjelder lemping av krav til format av identifikasjonskode, så lenge den fortsatt bidrar til en kobling mellom identifikasjonsdokumenter og dyret disse identifiserer.

Justering av definisjoner og tilpasning til WOAH-standarder ved vaksinerer når det gjelder bestemmelser om avlsmateriale virker hensiktsmessige. Likeledes vurderes lettelsene ved import av avlsmateriale til lukkede anlegg som mindre risikofylt og i tråd med de foreslåtte lettelsene.

Lettelsene for importkrav for animalske produkter som utgjør en lavere dyrehelserisiko vurderes som hensiktsmessige.

Flytting av bestemmelser om import av hundesæd til dyreimportforskriften

Ved gjennomføring av det nye dyreheseregelverket fra EU (AHL-pakken) var en av målsettingene å samle EØS- og nasjonale bestemmer i et fåtall temabaserte forskrifter. Dette for at regelverket skal bli mere samlet og oversiktlig. Flytting av de nasjonale utfyllende bestemmelsene om import av hundesæd til dyreimportforskriften vil bidra til dette.

Ut over dette vil ikke denne endringen ha noen økonomiske eller administrative konsekvenser da bestemmelsene er nærmest uforandret.

Korrigerer av forskrift om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone)

De foreslåtte korreksjonene av henvisninger og begreper i denne forskriften vurderes å ikke medføre noen administrative eller økonomiske konsekvenser, men heller bidra til et tydeligere regelverk.

Høringssvar

Høringssvar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside:

[Endring av dyreimportforskriften og korrigerer av mædi-forskriften](#)

Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: **5. juni 2023**

Med hilsen

Anne Marie Jahr
Seksjonssjef dyrehelse

Dette dokumentet er elektronisk signert og sendes derfor uten signatur.

Vedlegg:

- Forslag til forskrift om endring av dyreimportforskriften og korreksjoner av mædi-forskriften
- Forordning (EU) 2023/119